

VSEBINA ur tekočega tedna pri SLO v 7. razredu

(18. in 19. 5. 2020, 2 uri)

Dragi učenci, drage učenke!

Prehajamo na jezikovno snov. Ta teden bodo navodila v dveh delih. V prvih dveh urah slovenščine boste spoznavali lastnosti **POROČILA** in **NOVICE**.

CILJI, STANDARDI

Učenci dejavno, problemsko in procesno spoznavajo razločevalne značilnosti publicističnega besedila.

Podrobnejše informacije in individualno sodelovanje poteka preko e-pošte.

Pripravili učiteljici: Martina Popič in Mateja Čebulj
Kontaktiranje: martina.popic@gmail.com, mateja.cuk88@gmail.com

Razmisli ...

- ▶ Bereš časopise?
- ▶ Naštej nekaj slovenskih časopisov.
- ▶ Kakšna besedila lahko najdete v časopisih?
- ▶ Čemu služijo vsa ta besedila, ki ste jih našteali?
- ▶ O katerih dogodkih bereš v časopisih oz. revijah?

Mladim priljubljajo knjige

Letos je v bralnem projektu sodelovalo 1650 otrok

Ljubljana, 23. september – V Parku slovenske reformacije so danes popoldne na sklepni prireditvi podelili nagrade otrokom in mladim, ki so poleti, med šolskimi počitnicami, pridno prebirali knjige in o prebranem pisali v posebni zgibanki ali pa oddali kratko mnenje na spletni strani Mestne knjižnice Ljubljana (MKL). V MKL so ugotovili, da je mladih bralcev vsako leto več. Razveselilo jih je, da so otroci, ki še niso samostojni bralci, in tisti, ki branja ne marajo, s pomočjo tega projekta postajali samostojni in navdušeni bralci. Otroci so lahko brali, kar so želeli: knjige, stripe, časopise in revijalne članke, recepte, tudi turistične vodnike. Mladostniki pa so po lastni izbiri prebrali tri knjige v tiskani ali elektronski obliki. Eni in drugi najraje prebirajo romane in stripe.

Bralni projekt *Poletavci – poletni bralci* za otroke, stare od 7 do 12 let, je potekal že šesto leto, lani pa so ga nadgradili še s podprojektom *Najpoletavci* za

mladostnike od 13 do 16 let. V vseh sodelujočih knjižnicah je poleti bralo 1650 otrok in mladih (lani jih je bilo 1350), od tega približno 100 najpoletavcev in 1550 poletavcev. Samo v MKL je sodelovalo 698 poletavcev in 50 najpoletavcev. Sodelovalo je še devet drugih knjižnic: iz Radovljice, Dola pri Ljubljani, Litije, Logatca, Medvoda, Ribnice, Sentjurja, Ajdovščine in z Vrhnike.

Na današnjem „zelenem“ dnevu za poletavce in najpoletavce v Ljubljani so otroci med drugim urejali gredice, poslikavali panjske končnice, opazovali ptice in druge žive organizme v parku ter se pomerili v kmečkih igrah. Vsak sodelujoči otrok je prejel priznanje in majico ter se uvrstil v žrebanje za številne nagrade. Glavni nagradi sta bila pohodniški nahrbtnik za poletavce in tablični računalnik za najpoletavce.

Andreja Žibret

(Prirejeno po: Delo, 24. september 2016.)

- O čem pripoveduje to besedilo?
- Kdo je njegov avtor?
- Kje in kdaj je bilo besedilo objavljeno?
- S katerim namenom je nastalo?
- Čemu služi slika?

- Besedilo, ki pripoveduje o resničnem, zanimivem dogodku, je **poročilo**. Iz njega izvemo:
 - **KAJ** se je zgodilo,
 - **KJE** in **KDAJ** se je zgodilo,
 - **KDO** je sodeloval,
 - **ZAKAJ** se je zgodilo.
- Poznamo **televizijska, radijska in časopisna poročila**.
- Tvorijo jih **novinarji**.
- Ko poročamo, uporabljamo **glagole v pretekliku**.
- **NE** izražamo svojega **mnenja**.

OPOZORILO:

Televizijskega ali časopisnega **poročila** ne smemo zamenjati s televizijsko oz. časopisno **novico**.

Ta je sicer tudi objektivno pripovedovalno besedilo, vendar je **krajša od poročila**, ker v njej avtor (novinar) ne predstavlja celotnega poteka dogodka.

PRIMER NOVICE

Nestrpnost v irski pivnici sredi Luksemburga

Luksemburg, 17. marca – Večer nostalgичne glasbe v irski pivnici je uničila skupina predrznežev, ki jih očitno moti zvestoba irski tradiciji. Dogodek opozarja, da med različnimi narodi ni pravega sožitja.

Predstavniki irske narodnosti se na dan sv. Patrika po tradiciji zberejo, skupaj veselijo, poslušajo glasbo in nazdravljajo z vrčki piva. Včerajšnje slavlje pa je popolnoma uničila skupina gostov, ki se je glasno norčevala iz njihovih običajev in se posmehovala njihovim tradicionalnim oblačilom. Irca, ki je vljudno protestiral proti takemu ravnanju, so celo pretepli. Alkohol ne more biti opravičilo za tako nekulturno ravnanje.

Policija je sicer hitro odstranila razgrajajoče, a vtis, da je narodnostno sovraštvo družbena stalnica, ostaja. V Luksemburgu imajo vsi prebivalci enake pravice, a pravo sožitje med različnimi kulturami je v resnici le velika želja nekaterih posameznikov.

Jelena Novak

Zapis v zvezek:

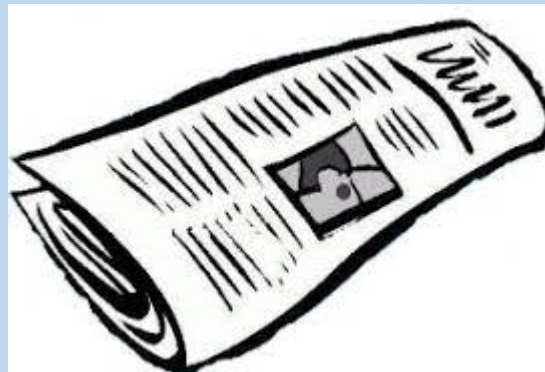
- ▶ **NOVICA** je kratko **publicistično** besedilo (**napiše ga publicist – to je novinar**) o aktualnem dogodku. V njej izvemo, kaj, kdaj in kje se je nekaj zgodilo ter kdo je bil pri tem udeležen.
- ▶ **POROČILO** je prav tako **publicistično** besedilo, ki je malce bolj razširjeno – pove namreč tudi, kako je potekal dogodek.
- ▶ Obe besedili sta **objektivni** (vsebujeta samo dejstva, ne naših čustev).

Odpri **DZ** na strani 67.

Reši 1. in 2. nalogo.

Preveri rešitve.

Poišči **primer** podobnega besedila v dnevnem časopisu in ga prilepi v zvezek. 😊

REŠITVE (DZ/68–70)

2

16. Ljubljanski maraton minil v znamenju rekordov

22. in 23. oktobra je v Ljubljani potekal že 16. Ljubljanski maraton, ki je največja športno-rekreativna prireditve v državi.

V soboto se je ob 13.30 začel promocijski tek, ki je netekmovalnega značaja, namenjen pa je bil učencem od 1. do 5. razreda.

Ob 14.15 so se začeli osnovnošolski teki, kjer so se v štirih skupinah med sabo ločeno pomerili učenci in učenci 6. in 7. razreda ter učenci in učenci 8. in 9. razreda. S prigo, ki se je pričela na Šubičevi cesti, končala pa na Trgu republike, sta med šestimi in sedmošolci najhitreje opravila Timotej Rozman in Zala Ahtik, med osmo- in devetošolci pa Miha Ličef in Maja Plaznik.

Ob 15.15 so se na 4.200 m dolgi progi pomerili srednješolci, in sicer le v dveh skupinah – moški in ženski. Borili so se za osebni in ekipni rezultat. Med dekleti je bila najhitrejša Lea Einfalt, med fanti pa Zani Radolf. Ekipno so se najbolje izkazali dijaki iz Gimnazije Sentvid ter dijakinje iz Gimnazije Bežigrad.

Ob 16.00 so tehi še cicibani, za katere je bil organiziran netekmovalni Lumpijev tek. Premagovali so 200 m dolgo progo, ki se je začela na Šubičevi cesti in se končala na Trgu republike.

V nedeljo je tekmovanje dobilo mednarodni značaj. Odrasli tekači z vsega sveta so tehi v dveh skupinah: ob 8.30 so na štart stopili tisti, ki so se

odločili za rekreativni tek in pretekli 10 km, dve uri za njimi pa še maratonski in polmaratonski, ki so se spopadli z razdaljo 21 oziroma 42 kilometrov.

Med moškimi maratonski je najhitreje, s časom 2:08:25, na cilj prišel Kenjec Daniel Too, ki se je poleg zmage veselil tudi novega osebnega rekorda in novega rekorda proge: star osebni rekord je izboljšal za 4 sekunde, star rekord proge pa kar za minuto in 47 sekund. Drugo mesto je osvojil njegov rojak Joseph Lagat (2:08:50), tretji pa je bil še tretji tekač iz te vzhodnoafriške države Michael Chege (2:09:12). Toovjev čas pomeni 19 najhitrejši maraton leta.

Tudi med ženskami maratonkami sta bili najhitrejši Kenjki. Zmagala je Lydia Kurgat (2:33:01), drugo mesto pa je pripadlo Jane Rotić (2:33:42). Popolno kenijsko prevlado je s 3. mestom pri ženskah preprečila Ukrajinka Olga Kotovska (2:35:04).

Ker Ljubljanski maraton velja za slovensko državno prvenstvo, smo dobili tudi nova slovenska prvaka, to sta postal Mario Vračič (2:31:48) in Neža Mravljje (2:42:00). Zmaga na polmaratonu sta se veselila Anton Kosmač (1:08:56) in Lidija Cerkovnik (1:20:59), v teku na 10 kilometrov pa sta bila najhitrejša Maja Krevs (31:15) in Mojca Grandovec (39:37).

L. D., S. J., T. G.

c) Ali so dogodki v besedilu opisani v takem časovnem zaporedju, kot so se zgodili? Kaj meniš, zakaj?

Dogodki v besedilu so prikazani v takem časovnem zaporedju, kot so se zgodili, ker si bralec na ta način najbolje predstavlja, kako so potekali.

d) Ali so na 16. Ljubljanskem maratonu nastopili te maratonski? Pojasni.

Ne, ampak tudi polmaratonski, cicibani, osnovnošolski, dijaki in odrasli rekreativci, ki so se preizkusili na krajših razdaljah.

e) Imeruj zmagovalca in zmagovalko maratona. Kaj jima je še skupnega?

Zmagovalec 16. Ljubljanskega maratona je bil Daniel Too, zmagovalka pa Lydia Kurgat; oba sta Kenjica.

f) S katerim osebnim rekordom se je lahko zmagovalec 16. Ljubljanskega maratona ponašal pred tem nastopom?

Njegov osebni rekord pred tem nastopom je bil 2:08:29.

g) Kateri državi bi pripadla skupna zmaga na maratonu, če bi se tekmovalci pomerili tudi ekipno? Odgovor utemelji.

Če bi tekmovali tudi ekipno, bi zmaga na maratonu pripadala Keniji, saj so vse medalje (razen bronaste v ženskem maratonu) osvojili tekači in tekačice iz te države.

h) Kateroga dne in ob kateri uri so na 16. Ljubljanskem maratonu na štart stopili polmaratonski?

Polmaratonski so na štart stopili 23. 10. ob 10.30.

i) Ali so se osnovnošolski pomerili v mednarodni konkurenci?

Ne.

j) Zakaj rezultati promocijskega teka niso objavljeni na spletni strani Ljubljanskega maratona?

Ker je bil promocijski tek netekmovalnega značaja.

k) Kateri rezultati še – poleg rezultatov promocijskega teka – niso objavljeni na spletu? Zakaj?

Na spletu ni rezultatov Lumpijevskega teka, saj jih najverjetneje niti niso, ker so v tej kategoriji tekmovali cicibani.

l) Koliko zmagovalcev oziroma zmagovalk je bilo 23. oktobra na maratonu v Ljubljani?

Na maratonu smpa dobili enega zmagovalca in eno zmagovalko.

Dobro preberite vprašanje. Naloga ne sprašuje po številu zmagovalcev na polmaratonu ali katerem drugem krajšem teku.

m) Kaj meniš, ali so bili organizatorji te športno-rekreativne prireditve pred začetkom tekmovanja zelo zaskrbljeni glede izpeljave dogodka? Utemelji.

m) Iz 2. besedila izpiši osebna lastna, zemljepisna lastna in stvarna lastna imena. Kaj jim je v zapisu skupnega?

Vsem lastnim imenom je v zapisu skupno to, da se začnejo z veliko začetnico.

OSEBNA LASTNA IMENA	ZEMLJEPIŠNA LASTNA IMENA	STVARNA LASTNA IMENA
Timotej Rozman, Zala Ahtik, Miha Ličef, Maja Plaznik, Lea Einfalt, Žan Rudolf, Kenjec, Daniel Too, Joseph Lagat, Michael Chege, Kenjiki, Lydia Kurgat, Jane Rotić, Ukrajinka, Olga Kotovska, Mario Vračič, Neža Mravljje, Anton Kosmač, Lidija Cerkovnik, Mitja Krevs, Mojca Grandovec	Ljubljani Šubičevi cesti Trgu republike	Ljubljanski maraton Gimnazija Sentvid Gimnazija Bežigrad Lumpijev tek